

Fővárosi Ítéltábla

20.Gf.40.161/2022/3-II.

A Fővárosi Ítéltábla dr. Fehér János ügyvéd (Cím3) által képviselt Felperes1 (Cím2) felperesnek a Gadó Gábor Ügyvédi Iroda (Cím4, ügyintéző: dr. Gadó Gábor ügyvéd) által képviselt Alperes1 (Cím1) I. rendű és alperes2 (Cím6) II. rendű alperesek ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása és jogkövetkezményei iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2022. január 26-án kelt 6.G.41.135/2021/9. számú ítélete ellen a felperes 10. sorszámon benyújtott fellebbezése folytán indult másodfokú eljárásban meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 (tizenöt) napon belül fizessen meg az alpereseknek mint egyetemleges jogosultaknak 20.000 (húszezer) forint + áfa ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget, valamint az államnak külön felhívásra 48.000 (negyvennyolcezer) forint le nem rótt fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] A felperes keresetében annak a megállapítását kérte, hogy az I. és II. rendű alperessel 2006. február 17-én megkötött deviza alapú kölcsönszerződése érvénytelen. Az érvénytelenség jogkövetkezményeként kérte a szerződés hatályossá nyilvánítását az ítélethozatalig annak megállapításával, hogy fizetési kötelezettsége nem áll fenn az alperesek felé.

[2] Keresete jogalapjaként a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: r.Hpt.) 213. § (1) bekezdés b), c) és e) pontjára, valamint a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: r.Ptk.) 209. § (1) bekezdésére és 209/A. § (2) bekezdésére hivatkozott. Állította, hogy a szerződés a költségek között nem tünteti fel az árfolyamrést és a törlesztőrészek összegét sem határozza meg. Nem kapott továbbá a jogszabályi előírásoknak és az Európai Unió Bírósága (a

továbbiakban: EUB) ítéletei által megfogalmazott követelményeknek megfelelő tájékoztatást az árfolyamkockázatról.

[3] Az alperesek a kereset elutasítását kérték. Állították, hogy a szerződés az r.Hpt. által előírt valamennyi adatot tartalmazza, és minden követelménynek megfelelően feltárták az árfolyamkockázatot, az arra vonatkozó szerződési feltételek így világosak és érthetőek.

[4] Az elsőfokú bíróság ítéletével elutasította a keresetet és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alpereseknek fejenként 406.250 forint perköltséget. Rendelkezett a feljegyzett 975.000 forint illeték állam általi viseléséről is.

[5] Tényként állapította meg, hogy a felperes 2006. február 6-án svájci frank devizanemű lakáshitel iránt nyújtott be igénylést az alpereseknél. Ekkor aláírta a „Kockázatfeltáró nyilatkozat devizában nyilvántartott lakás- és jelzálogtípusú hitelekhez kapcsolódóan” elnevezésű nyilatkozatot is, melyben az alábbiak szerepeltek:

[6] „Alulírottak jelen nyilatkozat aláírásával tudomásul vesszük, hogy az Alperes1 az általunk forintban igényelt, de devizában nyilvántartott lakás- és jelzálog típusú kölcsön összegét forintban folyósítja. A folyósított összeg a folyósítás napján érvényes, az Alperes1 által alkalmazott deviza vételi árfolyamon kerül kiszámításra.

[7] A kölcsön törlesztése forintban történik. Az egyes törlesztő részletek forint összegét az Alperes1 az általa alkalmazott, az esedékesség napját megelőző napon érvényes deviza eladási árfolyam alapján határozza meg.

[8] Tudomással bírunk arról, hogy a kölcsönszerződésben rögzített deviza árfolyama napról napra változik (euro esetében meghatározott +/- 15 %-os sávban, svájci frank esetében pedig bármilyen irányban és bármilyen mértékben), ezért az esedékesség napján megfizetendő törlesztő részlet forint összege előre nem megállapítható. Amennyiben a folyósítás napján érvényes árfolyamhoz képest a forint árfolyama gyengül, a devizában megállapított törlesztő részletek forintban megfizetendő ellenértéke akár jelentős mértékben is emelkedhet. Tudomásul vesszük, hogy az igényelt kölcsön törlesztéséül szolgáló lakossági folyószámlán – a kölcsönszerződésben szereplő devizanem állandó változtatására figyelemmel – olyan forint összeget kell biztosítanunk, amelyből az Alperes1 az esedékesség időpontjában le tudja vonni az aktuális törlesztő részlet összegét.

[9] Amennyiben az esedékesség napján a törlesztő részlet megfizetéséhez szükséges fedezet nem áll a kölcsönszerződéshez kapcsolódó lakossági folyószámlán rendelkezésre, az Alperes1 a hátralékos követelés késedelmi kamattal növelt forint összegét

későbbi időpontban is jogosult a banknál vezetett lakossági folyószámlánkról beszedni. A hátralékos követelés késedelmi kamattal növelt forint összege a beszedés napján, az Alperes1 által alkalmazott deviza eladási árfolyamon kerül megállapításra.

[10] Kijelentjük, hogy a fentiekre figyelemmel a devizában nyilvántartott kölcsön folyósítását úgy kérjük, hogy az árfolyamváltozásokból eredő kockázat jellegét megértettük, a felmerülő kockázatot viseljük. Kijelentjük továbbá, hogy az Alperes1-vel szemben az általa alkalmazott deviza vételi és eladási árfolyamok változásának kockázatából eredően igényt nem érvényesítünk.”

[11] 2006. február 17-én a felperes mint adós és zálogkötelezett, továbbá az I. és II. rendű alperes mint hitelező és a II. rendű alperes mint zálogjogosult között közokiratba foglalt, ingatlan jelzálogjoggal biztosított, devizában nyilvántartott lakáshitel kölcsönszerződés jött létre svájci frankban nyilvántartott lakáshitelre, vásárlási célra azzal, hogy a kölcsön összege 16.250.000 forint, melynek devizában való megállapítása a folyósítás napján érvényes devizavételi árfolyamon történik. A szerződés szerint az induló teljes hiteldíj mutató évi 5,95%, a futamidő 300 hónap, a kamat és a kezelési költség változó mértékű.

[12] Az adós a devizában nyilvántartott kölcsön árfolyamváltozások figyelembevételével megállapított forint ellenértékének megfelelő összeget és annak járulékait volt köteles megfizetni. A hitelező a tőke törlesztésére a futamidő első 53 hónapjára türelmi időt biztosított, amelynek időszaka alatt az adósnak csak a hiteldíjat kellett megfizetni, annak lejártát követően pedig a hátralévő futamidő alatt egyenletes törlesztéssel volt köteles teljesíteni a tőkét és a hiteldíjat. A törlesztőrészlet összege a 2006. március 17-ei árfolyam figyelembevételével 406,55 svájci frank. A szerződés szerint a hitelező az első részlet folyósítás napján érvényes, a banknál alkalmazott deviza eladási árfolyamon számított devizaösszegéről a folyósítási értesítő megküldésével tájékoztatja az adóst.

[13] A szerződés V.4. pontja szerint az adós és zálogkötelezett a szerződés aláírásával tudomásul vette, hogy a forint/deviza árfolyam piaci mozgásából adódóan felmerül a veszteség kockázata. Az adós és a zálogkötelezett kijelentette, hogy tudomása van arról, hogy a szerződés futamideje alatt a folyósítás napján érvényes, a bank által alkalmazott forint/deviza árfolyamhoz képest a forint árfolyamának gyengülése esetén a devizában megállapított törlesztő részletek forintban megfizetendő ellenértéke akár jelentős mértékben is emelkedhet. Tudomásul vette, hogy ezen kockázat vagyoni kihatásait teljes mértékben ő viseli. Kijelentette továbbá, hogy az árfolyamkockázatból adódó veszteség lehetőségét gondos megfontolás tárgyává tette és fizetőképességének megfelelően mérlegelte. Ugyanezen pont szerint az adós és a zálogkötelezett kijelentette, hogy a szerződés aláírását megelőzően a hitelezők általános üzletszabályzatát és a devizában nyilvántartott lakáscélú és jelzálogtípusú konzorciális bank neve hitelekről szóló üzletszabályzatot kézhez kapták, az abban foglaltakat megismerték, megértették, és magukra nézve kötelezőnek fogadták el.

[14] Ítéletének jogi indokolásában rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy a felperes keresete megfelelt a DH2 törvény előírásainak, ezért a per megszüntetésének nem volt helye, a keresetet érdemben kellett elbírálni. Ennek során először az r.Hpt. szerinti érvénytelenségi okokat vizsgálta.

[15] Kifejtette, hogy a 213. § (1) bekezdés b) pontja alapján csak akkor állapítható meg a szerződés érvénytelensége, ha a szerződés nem tartalmazza a teljes hiteldíjmutatót, a perbeli szerződésben azonban az egyértelműen szerepel. Ha a THM számítása során figyelmen kívül hagytak valamilyen költséget, az a Kúria gyakorlata értelmében pusztán azzal a következménnyel jár, hogy azt nem számíthatja fel a hitelező.

[16] Az r.Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontja kapcsán arra a következtetésre jutott az elsőfokú bíróság, hogy a szerződés az érvénytelennek bizonyult árfolyamrésre vonatkozó kikötést világosan, érthetően tartalmazta, az összes költség keretében feltüntette, az árfolyam ellenőrizhetőségét a jövőre nézve biztosította és az árfolyamkülönbség mértékének kiinduló pontját meghatározta, ezért a szerződés érvénytelensége ezen okból sem volt megállapítható.

[17] Rögzítette, hogy a szerződés tartalmazza a törlesztőrészletek számát és esedékességét, azok összege kiszámítható, így a kereset az r.Hpt. 213. § (1) bekezdés e) pontja alapján sem bizonyult alaposnak.

[18] Az árfolyamkockázatra vonatkozó feltételek tisztességtelensége körében abból indult ki, hogy magánjogi szempontból evidencia, hogy a kockázatot az adós viseli, hiszen a törlesztés az ő kizárólagos kötelezettsége. Ebből fakadóan a fogyasztónak nem azt kellett értékelnie, hogy a törlesztés és annak árfolyamkockázata kizárólag őt terheli-e, hanem azt, hogy a hitelező átvállalt-e valamilyen részt a törlesztési kötelezettségéből.

[19] A felperes tíz nappal a szerződéskötést megelőzően úgy nyilatkozott, hogy megismerte a devizakölcsön kockázatait, az árfolyamkockázati tájékoztatót aláírta. Kellő ideje volt ezért annak megértésére. A tájékoztató tartalmazta a kölcsönszerződés deviza alapú jellegét, felhívta a leendő adós figyelmét arra, hogy az árfolyamváltozással kapcsolatos kockázat körébe tartozik, hogy a hitel devizaneme és a forint közötti árfolyamváltozás kihat a folyósítandó összegre, a törlesztő részletek mértékére, és ennek keretében a forint gyengülése növelheti a törlesztési terheket. Tartalmazta továbbá, hogy az árfolyam bármilyen irányban és bármilyen mértékben változhat, tehát az az adós terhére korlátlanul változhat.

[20] Emellett a szerződés V.4. pontja tartalmazta a kockázatteltáró nyilatkozatot. A szavak általánosan elfogadott jelentése szerint az átlagos fogyasztó számára az alkalmazott kifejezések világosak és érthetőek, különösebb megfontolást nem igényelnek. A magyar nyelvben a kockázat kifejezés önmagában, mindenféle jelző nélkül is az átlagostól hátrányos irányba eltérő veszélyre utal. Ez alkalmas arra, hogy minden fogyasztó számára teljesen

világossá tegye azt, amit a mondatok világosan jelentenek: a törlesztőrészletek forintban fizetendő összegének változása az adós számára jelent terhet. A kikötés tartalmazza az árfolyam kifejezést is, mely a támadott kikötésben a forint és a szerződött idegen deviza egymáshoz képesti értékváltozását jelöli. Az ilyen változásnak eleve nincsen határa, maga a kikötés ilyen határ meg szabására nem utal, amiből egyenesen következik, hogy a kockázat határ megvonása nélkül terheli az adóst. A szerződés kifejezetten is rögzíti, hogy e kockázat vagyoni hatásait teljesen az adós viseli. Világosan elmagyarázza, hogy az árfolyamkockázat miben áll és hogy annak kihatását a törlesztés folyamán kizárólag az adós viseli, végül tartalmazza az adós nyilatkozatát, hogy annak vagyoni hatásait megfontolta.

[21] A tájékoztatás így megfelelt az EUB C-26/13., C-186/16., C-227/18. C-51/17. számú ítéleteiben, valamint a 6/2013. és 2/2014. Polgári jogegységi határozatban megfogalmazott követelményeknek és összhangban van a Kúria Jpe.I.60.015/2021/15. számú jogegységi hatályú határozatával is, mivel abból a súlyos gazdasági következmények lehetősége is kitűnik. Erre figyelemmel az elsőfokú bíróság elutasította a keresetet. Mivel a csatolt okiratok kellően feltárták a releváns tényállást, további bizonyítást nem tartott szükségesnek.

[22] Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben annak megváltoztatását és a keresetnek helyt adó határozat meghozatalát kérte. Fellebbezése nem érintette az r.Hpt. 213. § (1) bekezdés b) pontjára alapított kereset elutasítását.

[23] Álláspontja szerint az árfolyamrésre vonatkozó kikötés nem volt világos és érthető, a szerződés nem tartalmazta egyértelműen, hogy az milyen mértékben változhat, ezért a fogyasztó számára kiszámíthatatlan volt. Nem számítható ki a törlesztőrészletek összege sem, amit a nagy számú devizahiteles per is bizonyít, hiszen éppen a kiszámíthatatlanság eredményezte a törlesztőrészletek egekbe szökését.

[24] Az árfolyamkockázattal kapcsolatban kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem vizsgálta az egyedi szerződés megkötése során nyújtott tájékoztatást, mert a formanyomtatványok kitöltése ehhez nem elegendő. Részletesen fel kellett volna tárni ezért a szerződéskötés körülményeit. A bíróságoknak a nemzeti jogszabályokat, így az r.Ptk. 209. §-át az uniós joggal, a 93/13/EGK irányelvvel összhangban kell értelmezniük. Ennek megfelelően utal a 2/2014. Polgári jogegységi határozat is a pénzügyi intézményeket terhelő többlet tájékoztatási kötelezettségre. Ennek célja, hogy a fogyasztók már a szerződés megkötése előtt ismereteket szerezzenek az árfolyamváltozás valós kockázatáról és annak fizetési kötelezettségeikre gyakorolt hatásáról. Ezért olyan nyilatkozat megtételére kötelesek, ami egy helyen összefoglalva, világosan mutatja be az árfolyamkockázattal kapcsolatos legfontosabb információkat. Nem megfelelő, ha ez csak a szerződés különböző feltételeinek összevetése útján következtethető ki. A perbeli tájékoztatásból nem tűnik ki, hogy a törlesztőrészlet korlátozás nélkül megemelkedhet, az árfolyamváltozásnak nincsen felső határa, iránya és mértéke előre nem állapítható meg, és a kockázat valós.

[25] Az alperesek fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult annak helyes indokaira figyelemmel.

[26] A fellebbezés alaptalan.

[27] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezési kérelem és ellenkérelem keretei között bírálta felül a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: r.Pp.) 253. § (3) bekezdése alapján. Mivel a fellebbezés csak az árfolyamkockázatot az adósra terhelő feltételek tisztességtelensége, valamint a szerződés r.Hpt. 213. § (1) bekezdés c) és e) pont szerinti érvénytelensége körében támadta az elsőfokú ítéletet, az ítéltábla nem érintette az r.Hpt. 213. § (1) bekezdés b) pontja szerinti érvénytelenségi okot.

[28] A fellebbezéssel érintett körben az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a szükséges mértékben lefolytatta, a tényállást helytállóan állapította meg, és abból helyes jogi következtetést vont le. Az irányadó jogszabályokat, a Kúria jogegységi határozatait és az EUB értelmező ítéleteit is helyesen alkalmazta, döntésével és kifejtett indokaival az ítéltábla túlnyomó részben egyetértett. A fellebbezésben írtakra figyelemmel az alábbiakra mutat rá.

[29] Az r.Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontja alapján a felperes álláspontja szerint azért állapítható meg a szerződés érvénytelensége, mert az nem tartalmazza az árfolyamrés mint költség összegét. Hivatkozott a Kúria Gfv.VII.30.078/2013/14. számú közbenső ítéletére. Ebben az EBH2013. G.10. számon közzé is tett határozatban a Kúria valóban arra az álláspontra helyezkedett, hogy a lakossági, fogyasztási kölcsönszerződésben a kétnemű devizaárfolyam (vételi és eladási árfolyam) alkalmazása során felmerülő különbözet költségnek minősül, mely mértéke feltüntetésének hiánya a szerződés semmisségét eredményezi. Ezt követően született meg azonban a 2/2014. Polgári jogegységi határozat az EUB C-26/13. számú ítélete nyomán. Ennek III.3. pontjában a Kúria kifejtette, hogy már nem tartható fenn a fenti elvi határozatnak az a tétele, hogy a különmemű árfolyam alkalmazása során felmerülő különbözet mint költség mértéke feltüntetésének hiánya a szerződés semmisségét eredményezi az r.Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontja alapján. A jogegységi határozat ugyanis tisztességtelennek minősítette a különmemű árfolyam alkalmazását, aminek a következménye, hogy a tisztességtelen rendelkezések helyébe az r.Ptk. diszpozitív rendelkezései lépnek. Egy tisztességtelen szerződési rendelkezés feltüntetésének az elmaradása miatt pedig az r.Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontja alapján a szerződés nem minősíthető jogszabályba ütközőnek. Külön hangsúlyozta a Kúria, hogy ez akkor is így van, ha a fogyasztó csak az r.Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontba való ütközés címén kéri a szerződés érvénytelenségének a megállapítását és kifejezetten úgy nyilatkozik, hogy ellenzi a különmemű árfolyam alkalmazása tisztességtelenségének a megállapítását. Ebben az esetben a bíróság hivatalból nem állapíthatja ugyan meg a tisztességtelenséget, az r.Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontjára alapított keresetet azonban el kell utasítania, hiszen az e jogszabályhelyre alapított semmisség csak egy egyébként tisztességesnek minősülő feltétel hiányának a következménye lehet.

[30] Mindezek alapján nem osztja az ítéltábla az elsőfokú bíróság álláspontját abban a körben, hogy a szerződés világosan és érthetően tartalmazta az árfolyamrésre vonatkozó kikötést. Ezzel szemben annak volt jelentősége, hogy a jogegységi határozat értelmében tisztességtelen szerződési feltétellel meghatározott költség nem okozhatja a szerződés érvénytelenségét az r.Hpt. 213. § (1) bekezdése értelmében még akkor sem, ha a fogyasztó nem kíván a feltétel tisztességtelenségére hivatkozni. Utal az ítéltábla arra is, hogy az EUB következetes jogértelmezése szerint – amit a C-932/19. számú ítélet 40. pontja is megerősített – a 93/13/EGK irányelv 6. cikk (1) bekezdése szerinti célkitűzés a felek közötti egyensúly helyreállítása, főszabály szerint a szerződés egésze érvényességének fenntartásával, nem pedig a tisztességtelen feltételeket tartalmazó valamennyi szerződés érvénytelenségének megállapításával. Megfelel ennek a jogegységi határozat által választott megoldás, ami teljes mértékben mentesíti a fogyasztót a tisztességtelenül felszámított árfolyamrésből eredő fizetési kötelezettség alól, és ennek megfelelően került sor a felek között a 2014. évi XL. törvény szerinti elszámolásra is.

[31] Helytállóan jutott arra a következtetésre az elsőfokú bíróság, hogy a törlesztőrészletek összege kiszámítható, így a szerződés érvénytelensége az r.Hpt. 213. § (1) bekezdés e) pontja alapján sem áll fenn. A szerződés III.2. pontja világosan rögzíti, hogy a törlesztőrészletek összegét a bank az általa alkalmazott, az esedékesség napját megelőző napon érvényes deviza eladási árfolyam alapján határozza meg. Kitűnik a szerződésből az is, hogy az aktuális árfolyamon ez 406,55 svájci franknak felel meg. A törlesztést segítő a folyósítási értesítő is tartalmazza az első törlesztőrészlet összegét. A türelmi idő lejártát követően a szerződés egyenletes törlesztést ír elő, ami annuitásos törlesztést jelent, azaz azt, hogy a törlesztőrészlet összege – változatlan árfolyamok mellett – minden hónapban azonos. Ez a tartozás összege, a kamat és a futamidő alapján egyértelműen kiszámolható.

[32] Nem osztja az ítéltábla azt a felperesi álláspontot, hogy a devizahiteles perek nagy száma a törlesztőrészlet kiszámíthatatlanságát bizonyítaná, hiszen a kiszámíthatóság az 1/2016. Polgári jogegységi határozat 2. pontja értelmében nem a szerződés megkötésének időpontjában, hanem az egyes törlesztőrészletek esedékességekor szükséges. Az, hogy a szerződés megkötésekor az árfolyamok és így a törlesztőrészletek jövőbeli alakulása nem látható előre, nem jelenti azt, hogy az esedékességkor ne lenne kiszámítható az adós fizetési kötelezettsége, illetve hogy a szerződés megkötésekor ne lenne nyilvánvaló, hogy milyen adatok alapján és milyen módszerrel kerül majd sor a számításra.

[33] Az EUB C-38/17. számú ítélete értelmében a kölcsön összege meghatározásánál annak van jelentősége, hogy a fogyasztónak módjában állt-e megérteni, hogy milyen módszerek szerint kell meghatározni a devizában nyilvántartott kölcsön összegét és az alkalmazandó árfolyamot, valamint hogy ebből eredően milyen gazdasági következmények érinthetik őt. Ugyanakkor nem követelhető meg, hogy az eladó vagy szolgáltató a szerződés megkötésének időpontjában e körülmények mindegyikét konkrétan megjelölje. Ugyanez irányadó a törlesztőrészletek meghatározására is. Az elsőfokú bíróság ezért helytállóan ítélte alaptalannak az r.Hpt. 213. § (1) bekezdés e) pontjára alapított keresetet.

[34] Az árfolyamkockázattal kapcsolatban is osztja az ítéltábla az elsőfokú bíróság álláspontját. A perbeli esetben a tájékoztatást a kölcsönszerződés V.4. pontja és a külön okiratba foglalt kockázatfeltáró nyilatkozat tartalmazza. Tévesen állítja a felperes, hogy formanyomtatványok kitöltése nem minősülhet elégséges tájékoztatásnak. A hitelező ugyanis akár szóban, akár írásban eleget tehet tájékoztatási kötelezettségének, és mind az r.Hpt. 203. §-ának a szerződés megkötésekor hatályban volt (6) és (7) bekezdése, mind a 2/2014. Polgári jogegységi határozat 1. pontja az írásbeli tájékoztatást tekinti elsődlegesnek. Nincs akadálya annak, hogy ez az írásbeli kockázatfeltárás előre elkészített formanyomtatványok felhasználásával történjen.

[35] A felperes kereseti tényállítása nem az volt, hogy szóban az írásbelitől eltérő, azzal ellentétes tájékoztatást kapott volna, hanem arra hivatkozott, hogy a tájékoztatás nem volt megfelelő tartalmú. A 2/2014. Polgári jogegységi határozat értelmében ezért a világos és érthető kockázatfeltárás megtörténtének bizonyítása az alperesek terhére esett, ahogyan arról az elsőfokú bíróság is helytállóan tájékoztatta a peres feleket a 6.G.41.239/2020/10-II. számú végzésében. Az alperesek okiratok tartalmára hivatkoztak, amelyek átvételét a felperes sem tagadta. Nem volt ezért szükség a szerződéskötés további körülményeinek feltárására, a szóban elhangzottak bizonyítására.

[36] Tévesen állítja a felperes, hogy a tájékoztatás elemei szétszórva szerepelnének különböző okiratokban, illetve hogy a kockázat csak a szerződés különböző feltételeinek összevetése útján lenne kikövetkeztethető. A minden lényeges tartalmi elemmel rendelkező kockázatfeltáró nyilatkozat ugyanis külön okiratban szerepel, a szerződés pedig egyetlen pontban foglalja össze az árfolyamkockázattal kapcsolatos tudnivalókat.

[37] A kockázatfeltáró nyilatkozatot tizenegy nappal a szerződéskötést megelőzően írta alá a felperes. A külön lapon szereplő tájékoztatás vastag betűs címben hívja fel a figyelmet arra, hogy abban az ügylethez kapcsolódó kockázatok feltárása szerepel. A szövegből kitűnik a deviza alapú kölcsön lényege, miszerint a hitelező a kölcsön összegét devizában tartja nyilván, de a folyósítás és a törlesztés is forintban történik. Az átlagos fogyasztó számára is érthetően bemutatja az adott konstrukció működési mechanizmusát, tehát azt, hogy a forint árfolyamának gyengülése esetén az adós fizetési kötelezettsége nő.

[38] A Kúria újabb gyakorlata az EUB C-51/17. számú ítéletével összhangban annak tulajdonít kiemelkedő jelentőséget, hogy a tájékoztatásból az átlagos fogyasztó számára világosan és egyértelműen kitűnik-e, hogy gazdasági helyzetét rendkívül súlyosan érintheti az árfolyamkockázat (BH2021. 141. számú döntés). Ennek megfelelően egészítette ki a Kúria a 2/2014. Polgári jogegységi határozatát a Jpe.I.60.015/2021/15. számú jogegységi hatályú határozattal, amelynek értelmében akkor megfelelő tartalmú az árfolyamkockázatról nyújtott tájékoztatás, ha az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő, átlagos fogyasztó a tájékoztatás alapján a szerződéshez kapcsolódó árfolyamkockázat tényén és mibenlétén kívül azt is felismerheti és értékelni tudja, hogy a nemzeti fizetőeszköz (a forint)

árfolyama a kölcsön nyilvántartásba vétele szerinti deviza árfolyamához képest számára akár jelentős mértékben is kedvezőtlenül változhat, és ezáltal a fogyasztó fennálló tartozásának, a szerződés szerinti ütemezésben esedékessé váló fizetési kötelezettségének mértéke jelentősen megemelkedhet.

[39] Helytállóan jutott arra a következtetésre az elsőfokú bíróság, hogy a perbeli tájékoztatás megfelel ennek a követelménynek is. A tájékoztató utal arra, hogy az árfolyamok napról napra változnak, svájci frank esetében pedig ez a változás bármilyen irányú és bármilyen mértékű lehet. A szöveg arra is felhívja a figyelmet, hogy az árfolyamváltozás a törlesztőrészlet jelentős mértékű változását okozhatja. Lényegében ezzel egyezően fogalmaz a szerződés V.4. pontja is hangsúlyozva, hogy akár jelentős mértékben is megemelkedhet a törlesztőrészletek forintösszege, és ezen kockázat vagyoni kihatásait teljes mértékben az adós viseli. A szerződés felhívja a figyelmet a veszteség kockázatára, illetve lehetőségére, a gondos megfontolás szükségességére, és azt is egyértelművé teszi, hogy a változások a fogyasztó fizetőképességét is érinthetik. Nem lehettek kétségesek ezért a felperes számára az árfolyamkockázat lehetséges gazdasági következményei.

[40] Nem osztja az ítéltábla a felperes álláspontját, amely szerint a perbeli tájékoztatásból nem tűnik ki, hogy a törlesztőrészlet korlátozás nélkül megemelkedhet, illetve hogy az árfolyamváltozásnak nincsen felső határa. Amint arra az EUB is rámutatott a C-227/18. számú végzésében, a kockázatfeltáró nyilatkozatnak nem kell kifejezett figyelmeztetést tartalmaznia arra nézve, hogy az árfolyamváltozásnak nincsen felső határa, ha a fogyasztó egyébként értékelni tudja az árfolyamkockázatnak a pénzügyi kötelezettségeire gyakorolt – esetlegesen jelentős – gazdasági következményeit is. Ez a követelmény pedig a fentiekben részletezettek szerint teljesült. Utal az ítéltábla a 6/2013. Polgári jogegységi határozat III.3. pontjára is, amelynek értelmében a tájékoztatási kötelezettség nem terjed ki az árfolyamváltozás várható irányára, előre nem látható mértékére, a kockázat reális voltára, valószínűségére.

[41] A perbeli tájékoztatás ezért az EUB ítéleteiben és a hazai joggyakorlatban rögzített mércével mérve megfelelő volt, amit alátámaszt a Kúria következetes gyakorlata is, ami a perbelivel megegyező tájékoztatás alapján világosnak és érthetőnek minősíti az árfolyamkockázatot az adósra hárító szerződéses rendelkezéseket (pl. Gfv.VI.30.441/2020/8. vagy Gfv.VI.30.152/2021/4. számú ítélet).

[42] A fentiekre figyelemmel az árfolyamkockázatot az adósra telepítő feltételek nem tisztességtelenek, a szerződés érvénytelensége ezen okból sem állapítható meg. A Fővárosi Ítéltábla ezért az elsőfokú bíróság ítéletét az r.Pp. 253. § (2) bekezdése alapján, részben eltérő indokolással helybenhagyta.

[43] Az eredménytelenül fellebbező felperest az r.Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a jogi képviselővel eljáró alperesek másodfokú perköltségének megfizetésére,

melynek összegét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3), (5) és (6) bekezdése alapján határozta meg arra is figyelemmel, hogy a fellebbezési eljárásban beadványt nem terjesztettek elő.

[44] A felperes a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján köteles megfizetni az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési illetéket.

Budapest, 2022. június 22.

dr. Buglyó Gabriella s.k.
a tanács elnöke

dr. Csonka Balázs s.k.
előadó bíró

dr. Szunyogh Zsófia s.k.
bíró